

Covid kriza koja nas je zatekla prethodne i ove godine, doprinela je da se i u Srbiji širom otvore vrata online digitalnog sveta. Ćaskanje sa prijateljima, online rad od kuće, online naručivanje hrane, kupovina garderobe, tehnike, avio karata...postali su deo svakodnevnog života. Da ne ulazimo u analizu je li to dobro ili ne - kad se nađeš u situaciji da su ti izlasci ograničeni, online rezervacije i naručivanje predstavljaju pravi spas!

Kada je turizam u pitanju, domaća turistička industrija počinje polako da se oporavlja i tek hvata korak sa novim digitalnim trendovima.

Hotelijeri i drugi ponuđači smeštaja su među prvima krenuli sa online poslovanjem. Neki su uveli sisteme rezervacija i plaćanja na svojim sajtovima, dok su mnogi iskoristili blagodeti Booking.com i Airbnb platforme. Situacija sa turističkim agencijama je malo drugačija i one još uvek sporo i oprezno ulaze u online "vode".

Jedna od interesantnih stvari koja otvara put ka online rezervacijama i plaćanju aranžmana onim agencijama koje još uvek nisu spremne za takve investicije - jeste pojava prvih online travel marketa na domaćem tržištu.

Kako funkcioniše online travel market?

Na ovakvim sajtovima možete pronaći aranžmane za brojne destinacije koje nudi veći broj turističkih agencija. Osim same ponude, postoji i mogućnost direktne online rezervacije.

Princip rada travel marketa u praksi je sledeći - umesto da u pretraživač ukucavate, na primer, putovanje u Istanbul i dobijete listu od nekoliko desetina turističkih agencija, gde je naredni korak da morate da uđete na svaki od izlistanih sajtova, odlaskom na travel market sajt na jednom mestu možete pretražiti kompletnu ponudu putovanja na odabranu destinaciju, sortiranu prema datumima putovanja, mestima polaska, vrsti putovanja (npr. za mlade, za porodice, za penzionere...) ili drugim kriterijumima koje ste naznačili.

Odabrano putovanje možete na istom mestu i rezervirati, uz automatski obračun svih doplata za koje se odlučite i uvid u konačnu cenu aranžmana, koju ćete platiti direktno organizatoru, na osnovu instrukcije koja stiže na vaš e-mail. Najjednostavnije objašnjenje bi bilo, travel market je „booking.com“ za turističke aranžmane.

Pioniri na srpskom turističkom tržištu

Jedna od prvih platformi na srpskom tržištu, na kojoj ste mogli da nađete ponudu velikog broja putovanja i izleta po Srbiji bila je –SerbianAdventures.

Pioniri u polju umrežavanja i objedinjavanja turističke ponude Srbije, od 2015. godine uspešno rade online rezervacije i direktno spajaju preko 70 srpskih organizatora tura i aktivnosti sa

klijentima.

Među prvima su uvideli značaj povezivanja ponude i potražnje, odnosno, spajanja putnika i organizatora putem interneta. Na taj način, ne samo da su povećali broj putnika i broj prodatih aranžmana, već su uticali i na duže zadržavanje turista na destinacijama.

Tokom proteklih šest godina, ovaj internet portal je ostvario više od 11.000 online rezervacija aranžmana za 300 destinacija na teritoriji Srbije.

Na taj način olakšali su i stranim turistima da izaberu lokalitet, avanturu u prirodi ili putovanje u neki od naših gradova i postali promotori Srbije i na inostranom tržištu.

Administratori ove platforme kažu da je najveći broj klijenata koji rezervišu izlete putem ove platforme starije dobi, razbijajući time mit da ovakav vid rezervisanja praktikuje samo mlađa populacija!

□□□□□□□□□□ **Online platforme za putovanja u inostranstvo**

Iako nam je putovanje u inostranstvo trenutno otežano iz više razloga, još uvek ima dosta zemalja čiji propisi nisu preterano rigorozni i gde možete oputovati za vikend ili na nekoliko dana.

Kako biste izbegli dugotrajnu pretragu po internetu ili obilazak agencija po gradu, dobra vest je da su se pojavile platforme za online rezervacije turističkih aranžmana i za inostranstvo. Jedna od takvih je Putujem.online. Platforma je udružila ponudu domaćih turističkih agencija koje organizuju interesantna putovanja u inostranstvo, tako da na jednom mestu možete naći: vikend u Sarajevu, 6 dana u Atini, berbu mandarina u Neumu, Doček Nove godine u Istanbulu, ali i daleke i egzotične destinacije poput Zanzibara ili Balijsa.

Sve je dobro organizovano i pregledno, iako se pronalaze i upoređuju ponude, biraju datumi i rezervišu u nekoliko koraka, nakon čega se dobijaju instrukcije za plaćanje organizatoru.

Važna informacija je da je rezervacija na online platformi potpuno besplatna i da je cena aranžmana identična ceni koju možete naći u ponudi organizatora.

Ukoliko imate dodatna pitanja možete se putem email-a ili telefona obratiti administratorima od kojih ćete dobiti sve informacije i nepohodnu pomoć.

Zahvaljujući ovakvim i sličnim platformama – i putovanje u inostranstvo je samo par klikova daleko od vas.

Administratori ove platforme najavljuju širenje na tržište Bosne i Hercegovine, a potom i celog regiona, čime bi Putujem.online postala prva regionalna platforma za online rezervisanje tura organizatora iz celog regiona. To će sigurno doprineti i većoj poseti turista u okviru regiona ali i većoj konkurentnosti ponude organizatora putovanja ka inostranstvu.

Zaljubljenike u putovanja okupljaju i kroz svoju Facebook grupu Putujem online, povećavajući tako interaktivnost među putnicima, razmenu iskustava i promovišući destinacije i organizovane turističke ture.

Poput drugih sličnih platformi, i ove dve "domaće" nude i mogućnost klijentima da svaku realizovanu turu ocene i napišu komentar koji se prikazuje na samoj stranici ture. Time se budućim klijentima pruža mogućnost da vide iskustva i utiske onih koji su već bili na nekoj turi i na taj način lakše donesu odluku o izboru putovanja.

Sa druge strane, a ovaj način organizatori, umesto anketiranja po završetku ture i eventualno selektivnog uvida u utiske putnika, dobijaju direktne informacije od korisnika o stepenu zadovoljstva na putovanju, što će svakako biti i smernice organizatorima za unapređenje svojih usluga.

□□□□□□□□□□ **Svi su na dobitku**

Osim što onima koji planiraju putovanje olakšava izbor i rezervaciju, ovakav način

prodaje daje novu poslovnu priliku i na neki način daje podjednake šanse za promociju i manjim organizatorima aktivnosti i tura na destinacijama i velikim turoperatorima.

Činjenica je da veliki broj domaćih turističkih agencija još uvek nije prešao na online sistem poslovanja. Kod većine, rezervacija se vrši putem e-maila, telefonom ili u poslovnicima turističke agencije što znatno utiče i na troškove pa samim tim i cene aranžmana.

Tempo i uslovi života su se dosta promenili prethodnih godina kao i očekivanja klijenata koji su naročito tokom ovog Covid perioda još više iskoristili mogućnost online kupovine i rezervisanja. Za klijente je ovo svakako jednostavniji i brži način da ugovore i rezerišu željena putovanja a organizatorima se na BOS4.tours nudi mogućnost za veću vidljivost njihovih tura, automatizaciju prodajnih procesa, veći broj putnika na putovanjima koji organizuju, pa čak i online rezervisanje na sopstvenim sajtovima.

Zato, travel marketi poput - putujem.online i serbianadventures - pružaju odličnu priliku za uključivanje u online svet prodaje onim turističkim agencijama i organizatorima tura i aktivnosti koji nisu u mogućnosti da investiraju u ovakav vid unapređenja poslovanja ili samo žele da prošire svoju prodajnu mrežu. Koristeći najsavremenije tehnologije za online prodaju i plasman tura, turističke agencije dobijaju mogućnost online rezervacije, dodatnu reklamu i, naravno, veći broj putnika na putovanjima koja organizuju.

“Organizator” preko ovakvih platformi mogu biti: turističke agencije (licencirane za višednevne programe, nelicencirane za jednodnevne grupne programe); turistički vodiči koji organizuju razgledanja ili tematske privatne ture za male grupe; hoteli i drugi smeštajni objekti koji nude “pakete” za višednevni boravak; organizatori aktivnosti poput raftinga, planinarskih tura, paraglajdinga, zip-line-a i slično; poljoprivredna gazdinstva i udruženja koja organizuju kreativne radionice, kampove i/ili obilaske svog mesta za domaće i strane goste svih uzrasta.

Serbian Adventures

info@serbianadventures.com